

METODICKÝ LIST K PRACOVNÍMU LISTU

Téma	Služby v centru
Tematický okruh (začlenění do učebního plánu)	Geografie – sociální prostředí, regiony, geografické informace a terénní vyučování (sídla a osídlení, hospodářství , místní regiony, geogr. a kartogr. vyjadřovací jazyk)
Cílová skupina	6. ZŠ nebo 1.G
Časová náročnost	3-4 hodiny
Mezipředmětové vazby	Občanská výchova, výtvarná výchova
Organizační formy	Skupinová, individuální
Personální zajištění	2-3 učitelé

Pomůcky	Psací potřeby, pastelky, ořezávátka, tvrdá podložka, tematická mapka centra, podkladová a přehledová mapka dané oblasti, pracovní listy, lepidlo
Lokalita realizace	Centrum města (historické jádro – není podmínkou)
Specifika prostředí	Koncentrace lidí – pohyb většího počtu osob

Vstupní požadované znalosti a dovednosti žáků	Základní znalosti v oblasti geografie služeb. Základní znalosti v kartografii – měřítko, mapa, legenda.
Cíle aktivity	Získat informace o využití centra města. Zjistit jakou funkci plní centrum města.
Teoretická východiska	Rozšiřující téma o městě. V jednotlivých městech či obcích jsou centra využita různými způsoby (komerční, obytný, správní středisko, turistický, brownfieldy). Funkce center jednotlivých obcí se mohou značně lišit. Lze se na centrum podívat z pohledu studenta – zda je pro něj atraktivní z hlediska nabídky služeb – zábava (kina, divadla, restaurace), obchody (potraviny, spotřební zboží), administrativa (obecní úřady, banky, pojišťovny) atd.
Závěr (hodnocení)	Zhodnotit zda je centrum města atraktivní pro studenty z hlediska nabídky služeb.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

Návrhy na individuální přístup	Nadaný žák	Slabší žák
	Navrhuje legendu centra města. Snadno se orientuje v mapce.	Zakresluje do mapky.
	Aktivní činnost na závěrečném posteru – nápady, návrhy, diskuze.	Účastní se technického řešení posteru.

Scénář aktivit	činnosti učitele	činnosti žáků
úkol 1	Koordinace studentů při doplňování a vysvětlování pojmů. Koordinace studentů při vybírání bodových značek.	Brainstorming základních pojmů – mapová legenda, body, linie, plochy v mapě, geografie služeb. Studenti ve skupině navrhnou bodové značky k jednotlivým službám. Všechny skupiny se poté domluví na jednotné legendě.
úkol 2	Namátková kontrola studentů, popř. pomoc, rada	Mapování centra města, zakreslování do mapy, dělání poznámek....
úkol 3	Učitel pomáhá se závěrečným výstupem.	Studenti vytváří poster (koláž) ze získaných informací. Diskuze nad výsledkem.
Realizační rizika	Koncentrace lidí v centru města – pohyb většího počtu osob Nepřízeň počasí pro mapování.	
Alternativy k aktivitě (aktivitám)	1. menší města – mapování funkcí města – nákupní, služby, obytná, odpočinková, výrobní, vzdělávací atd. 2. tematická mapa celé obce/města 3. poster obce/města	

Klíč k pracovnímu listu:

úkol 1

Služby v centru – tvorba mapové legendy

a) Co jsou to služby a co si pod tímto pojmem představujete?

Pomůcky pro učitele:

Geografie služeb

Def. Výstupem sektoru služeb jsou nehmotné výrobky, které nemohou být skladovány, transportovány nebo vlastněny. Služby lze koupit, prodat, ale nelze je fyzicky vlastnit.

Pojmy:

- 1. primér - zemědělství*
- 2. sekundér - průmysl*
- 3. terciér – činnosti a služby s vysokým podílem méně kvalifikované pracovní síly, patří sem nejzákladnější obchodní a osobní služby spojené se směnnou ekonomikou uspokojující standardní a méně standardní potřeby obyvatel (např. maloobchod, pohostinství, úklidové služby apod.),..*
- 4. kvartér – vysoce specializované činnosti a služby mající vysoké nároky na kvalifikovanou pracovní sílu – aktivity vázané na sběr, uchování, vyhledávání a rozšiřování informací nebo kapitálu (financí), rozvoj těchto služeb napomáhá hospodářskému rozvoji států,*
- 5. kvintér – aktivity spojené s rozhodováním, interpretací myšlenek a informací, stejně jako inovacemi – výzkum a vývoj, vysoký management.*

Další dělení:

- 1. Spotřební/spotřebitelské – maloobchod, cestovní ruch*
- 2. Tržní/pro podnikání – výrobní služby, dopravní, komunikační*
- 3. Výrobní – banky, marketingové služby, právnické kanceláře*
- 4. Veřejné služby – úřady, zájmové spolky, obrana, politické strany*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

b) Diskutujte nad legendou mapy (barevné provedení – plochy, linie, body) a navrhňte bodové značky.

c) Rozdělte se na trojice a vylosujte si úsek, který máte zmapovat.

Navrhovaná legenda mapy:

- maloobchod – potraviny, pekárny
- maloobchod – šaty a oblečení, boty, sport/outdoorové vybavení
- maloobchod – ostatní – elektronika, knihy, drogerie, lékárny, sklo, upomínkové předměty, železářství, klenotnictví, trafika
- restaurace, cukrárny, kavárny, rychlé občerstvení
- hotely
- ostatní služby (cestovní kanceláře, mobilní operátoři, pohřební služby ...)
- kultura – divadlo, kino, kostel
- úřady, notář
- banky (včetně bankomatů), pojišťovny, pošta
- sídlo firmy – vysoký management
- obytné domy – funkce pouze k bydlení
- brownfields, opuštěné objekty (černá šrafura)

- (1) Protože budeme chtít více rozlišit jednotlivé funkce, bude nutné pro každou kategorii v rámci jedné barvy vymyslet bodový symbol, což je vaším společným úkolem. Navrhňte bodové značky pro jednotlivé kategorie a domluvte se, které budete společně používat. Diskutujte nad možným počtem bodových značek (v rámci přehlednosti a srozumitelnosti mapky).
- (2) V případě, že budova slouží k více účelům, lze rozdělit budovu na více částí (= více barev či více symbolů).
- (3) Pokud naleznete funkci, která není přímo vyjmenovaná v uvedeném seznamu, pokusíte se danou funkci zařadit do jedné z kategorií. Jestliže se podle vás nedá daná funkce zařadit do ani jedné kategorie, vytvoříte kategorii novou (včetně legendy).

Navrhovaná legenda mapy:

bodové značky pro jednotlivé kategorie

maloobchod – potraviny, - pekárny				
maloobchod – šaty a oblečení, - boty, - sport/outdoorové vybavení				
maloobchod – ostatní - elektronika, - knihy, - drogerie, - lékárny, - sklo, - upomínkové předměty, - železářství, - klenotnictví, - trafika				
restaurace, - cukrárny, - kavárny, - rychlé občerstvení				
- hotely				
ostatní služby - (cestovní kanceláře, - mobilní operátoři, - pohřební služby ...)				
kultura - divadlo, - kino, - kostel				
úřady, notář				
banky (včetně bankomatů), - pojišťovny, - pošta				
sídlo firmy – vysoký management				
obytné domy – funkce pouze k bydlení				
brownfields, opuštěné objekty (černá šrafura)				

úkol 2

Mapování služeb v centru

<http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&MarExtent=-990320.44597457629-1239836-346646.55402542371-923033&MarWindowName=Marushka>

Přílohy:

<http://geoportal.cuzk.cz> – nahlížení do katastru nemovitostí – Olomouc – město
podrobná 1:1000
přehledová 1: 2 880

Lze použít pro mapování přílohy 1 a 2 nebo použít podklady ze souborů:

[sluzby_v centru_pracovni_list_II_OK](#)

[sluzby_v centru_pracovni_list_III_OK](#)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

úkol 3

Tvorba tematické mapy, posteru

- studenti sestaví mapku centra
- vytvoří legendu (plochy, linie, body, autor mapy)
- popíše zajímavosti